

Kolegium Języka Francuskiego

Wymiana studentów między Uniwersytetem Zielonogórskim a Uniwersyteckim Instytutem Kształcenia Nauczycieli Dolna Normandia w Caen (Francja)

W roku 1997 została nawiązana współpraca między naszą uczelnią a Uniwersyteckim Instytutem Kształcenia Nauczycieli Dolna Normandia (Institut Universitaire de Formation des Maîtres Basse-Normandie) w Caen. Pierwszym efektem tej współpracy było podpisanie umowy bilateralnej między obiema uczelniami w zakresie kształcenia zawodowego (edukacja porównawcza, poznanie systemów edukacyjnych), doskonalenia językowego oraz kształcenia w duchu zjednoczonej Europy z uwzględnieniem znajomości realiów cywilizacyjnych.

Od 1988 r. studenci III roku Nauczycielskiego Kolegium Języka Francuskiego odbywają 3-tygodniowe staże we francuskiej uczelni. W pierwszym roku wymiany wyjechało do Caen 8 studentów, zaś z Caen przyjechała 1 osoba. W kolejnych latach zainteresowanie francuskich studentów odbywaniem staży w Zielonej Górze wzrosło tak dalece, iż

w obecnym roku akademickim naszą uczelnię, jako miejsce swoich obowiązkowych praktyk, wybrało 8 stażystów na okres 3 tygodni. Natomiast liczba zielonogórskich studentów-uczestników stażu we Francji wzrosła do 12 osób.

W 2000 r. gościł w Zielonej Górze Rektor IUFM Caen, prof. Jean-François HEMIDY oraz szef Działu Współpracy z Zagranicą IUFM, prof. Bruno LANG.

Znakomicie układająca się współpraca między UZ a IUFM zachęcała naszych francuskich partnerów do podpisania w październiku 1999 r. kolejnej umowy w ramach europejskiego programu „SOKRATES-ERASMUS”, adresowanego do pracowników oraz studentów wyższych uczelni. Wynikiem wdrażania programu jest wyjazd 4 studentów i jednego pracownika UZ na 3-miesięczne studia we Francji. Uniwersytet Zielonogórski przyjął zaś na początku października 3 francuskich na-

uczycieli-stażystów na okres 12 tygodni. 8 grudnia spodziewany jest przyjazd do Zielonej Góry prof. Danila Marchand, sprawującego bezpośredni nadzór nad realizacją warunków wspomnianej umowy.

Głównym zadaniem stażystów z Francji, pragnących poznać system polskiego szkolnictwa na wszystkich szczeblach, było prowadzenie zajęć ze studentami NKJF, uczniami liceów zielonogórskich (nr I, IV i V), żarskich (Liceum Społeczne, Liceum Ekonomiczne), Zespołu Szkół Ekologicznych w Zielonej Górze, Zespole Edukacyjnym w Chynowie, Szkole Podstawowej nr 8 w Żarach oraz trzech przedszkolach. Francuscy studenci byli także obserwatorami zajęć dydaktycznych i zapoznawali się z funkcjonowaniem najważniejszych instytucji w mieście (m. in. Urzędu Miejskiego, bibliotek, placówek oświatowych). Prócz tego zorganizowano dla nich zwiedzanie regionu oraz wycieczki do Żar, Żagania, Poznania i Krakowa.

Przed przyjazdem do Polski goście z Caen opracowali szereg materiałów mających na celu przybliżenie polskim uczniom i studentom francuskiej tradycji, systemu szkolnictwa, muzyki czy gustów kulinarnych. Przywieźli również ze sobą wiele książek, broszur, kasety i albumy poświęcone głównie regionowi swojego pochodzenia – Normandii. Ich pobyt w Zielonej Górze na pewno przyczyni się do popularyzacji i promocji języka francuskiego. Jest to szczególnie istotne w obliczu polskich aspiracji europejskich, ponieważ właśnie w języku francuskim, obok angielskiego, wydawane są wszystkie dokumenty Unii Europejskiej.

Warto także zauważyć, iż coraz więcej absolwentów NKJF jest przyjmowanych we Francji na studia magisterskie, zaś ich dyplomy licencjackie są tam bez problemu honorowane.

wiadomości wydziałowe opr. Robert Skobelski

Wydział Nauk Pedagogicznych i Społecznych

Nowe doktoraty

Po 1 września 2001 r. stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki na Wydziale Nauk Pedagogicznych i Społecznych uzyskały cztery osoby. **Mgr Maria Meyer** obroniła rozprawę na temat *Hierarchie wartości jako wyznaczniki zachowań sprzecznych z prawem (na podstawie badań młodzieży polskiej i niemieckiej)*. Jej promotorem był prof. dr hab. Marek Heine, a recenz-

zentami prof. dr hab. Bronisław Urban z Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz dr hab. Dorota Rybczyńska, prof. UZ.

Mgr Elżbieta Papiór obroniła rozprawę nt. *Akceptacja norm społecznych przez uczniów szkół ślubickich. Badania podłużne*. Promotorem pracy był prof. dr hab. Edward Hajduk z Uniwersytetu Zielonogórskiego, recenzentami natomiast byli: prof. dr hab.

Mieczysław Łobocki z UMCS w Lublinie oraz dr hab. Bogdan Idzikowski, prof. UZ.

Decyzją członków Rady Wydziału Nauk Pedagogicznych i Społecznych otrzymały one 18 września 2001 r. stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki. 4 grudnia br. natomiast zatwierdzono stopnie doktora nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki paniom: **mgr Bożenie Matusiak**

DR MARIA MEYER

DR ELŻBIETA PAPIÓR

DR BOŻENA MATUSIAK

DR ELŻBIETA LIPOWICZ

(temat pracy - *Funkcjonowanie podstawowej szkoły dwujęzycznej w społeczności zróżnicowanej etnicznie*) i **mgr Elżbiecie Lipowicz** (temat pracy: *Wzory działalności zawodowej pracowników socjalnych ośrodków pomocy społecznej – opis i uwarunkowania*). Pierwsza z nich pisała pracę pod naukowym kierunkiem dr hab. Krystyny Ferencz, prof. ZU, recenzentami zaś byli - dr hab. Stefania Walasek, prof. Uniwersytetu Wrocławskiego; prof. dr

hab. Bolesław Potyrała z Uniwersytetu Zielonogórskiego i dr hab. Jerzy Nikitorowicz, prof. Uniwersytetu Białostockiego. Promotorem mgr Lipowicz był natomiast dr hab.

Zdzisław Wołk, prof. UZ, a recenzentami - prof. dr hab. Józef Kargul z Uniwersytetu Zielonogórskiego i dr hab. Jerzy Szmagański, prof. Uniwersytetu Warszawskiego.

Rektor na Wydziale

20 listopada br. członkowie Rady Wydziału Nauk Pedagogicznych i Społecznych mieli zaszczyt gościć JM Rektora prof. zw. dr. hab. Michała Kisielewicz, który omówił istotne problemy związane z funkcjonowaniem Uniwersytetu Zielonogórskiego i odpowiadał na pytania pracowników nauki.

OD LEWEJ :
JM REKTOR PROF. ZW. DR HAB. MICHAŁ KISIELEWICZ, DZIEKAN WYDZIAŁU NAUK PEDAGOGICZNYCH I SPOŁECZNYCH
DR HAB. WIELISŁAWA OSMANŃSKA-FURMANEK, PROF. UZ, PRODZIEKAN DS. NAUKI - PROF. DR HAB. JÓZEF KARGUL
ZDJĘCIE: POŁA KULECZKA

Instytut Socjologii

Tradycją zielonogórskiego ośrodka socjologicznego stały się spotkania przedstawicieli różnych ośrodków akademickich zajmujących się problematyką pogranicza i transgraniczności. Czwarta już edycja konferencji z cyklu sesji organizowanych przez Instytut Socjologii we współpracy z Polskim Towarzystwem Socjologicznym i Lubuskim Towarzystwem Naukowym pt. *Transgraniczność w perspektywie socjologicznej* odbędzie się 23-24 października 2002 r. Celem konferencji jest wymiana poglądów teoretyków, badaczy i ekspertów z różnych ośrodków w kraju i z zagranicy zajmujących się tą problematyką. Jej tematyka obejmuje m.in. następujące zagadnienia: teoretyczne i metodologiczne podstawy badań zjawisk transgranicznych; wyniki badań empirycznych prowadzonych na obszarach przygranicznych; tereny pogranicza jako miejsce życia, pracy i nauki. Specyfika miast i wsi przygranicznych; przeobrażenia świadomości społecznej mieszkańców terenów przygranicznych; relacje między pograniczem a narodem i społeczeństwem oraz problematykę euroregionów.

Konferencje pt. „Transgraniczność w perspektywie socjologicznej” odbywały się kolejno w latach: 1996, 1998, 2000. Rezultatem każdego spotkania była praca zbiorowa:

1. Transgraniczność w perspektywie socjologicznej (pod red. L. Gołdyki, J. Leszkowicz-Baczyńskiego, L. Szczegóły, M. Zielińskiej).
2. Transgraniczność w perspektywie socjologicznej – kontynuacje (red. L. Gołdyka)
3. Transgraniczność w perspektywie socjologicznej – III (red. J. Leszkowicz-Baczyński, w przygotowaniu).

Prace spotkały się z zainteresowaniem w środowiskach naukowych i uzyskały wysokie oceny recenzentów. W konferencjach uczestniczyli socjologowie z czołowych ośrodków akademickich, którzy zapowiedzieli swój udział w kolejnym spotkaniu.

Instytut Socjologii planuje w najbliższym czasie wizyty naukowe prof. Wojciecha Sitka, prof. Włodzimierza Winclawskiego oraz prof. Kazimierza Słomczyńskiego. O gościnnych wykładach poinformujemy w następnych wydaniach miesięcznika.

Pracownicy Instytutu planują również przedsięwzięcia badawcze:

- ❑ Prof. dr hab. I. Machaj – realizacja projektu badawczego „Tożsamość i kategoryzacje społeczne na obszarach pogranicza. Badania porównawcze”
- ❑ Dr M. Zielińska - współpraca naukowa z pracownikami Instytutu Filozofii i Socjologii PAN. „Biograficzno-pokoleniowe, instytucjonalno-organizacyjne i regionalne wymiary różnicowania się świadomości społecznej” - projekt badań pod kierunkiem dr hab. Wojciecha Zaborowskiego; główni wykonawcy: prof. dr hab. Bogdan Mach, prof. dr hab. Anna Firkowska-Mankiewicz, prof. dr hab. Hanna Palska, dr M. Zielińska
- ❑ Dr J. Kurzępa – realizacja projektu badawczego dotyczącego zjawiska marginalizowania mieszkańców Ziemi Lubuskiej oraz przeprowadzenie badań nad procesami i zachowaniami przestępczymi na pograniczu zachodnim
- ❑ Prof. dr hab. I. Machaj, J. Leszkowicz-Baczyński – współpraca naukowa w ra-

mach międzynarodowego projektu badawczego „Postawy polityczne studentów” koordynowanego przez prof. dr hab. G. R. Wegmarshaus z Uniwersytetu Europejskiego Viadrina

- Współpraca Instytutu z Urzędem Marszałkowskim w Zielonej Górze – planowane badania na temat ubóstwa w województwie lubuskim
- Współpraca Instytutu z Uniwersytetem

Europejskim Viadrina we Frankfurcie nad Odrą na temat postaw politycznych studentów

- Mgr D. Bazuń – badania nad funkcjonowaniem stowarzyszenia Monar

ESA

Zakład Poradnictwa Młodzieżowego i Edukacji Seksualnej

Zakład Poradnictwa Młodzieżowego i Edukacji Seksualnej jest jednostką naukowo-dydaktyczną w strukturze Uniwersytetu Zielonogórskiego. Jest jedyną placówką tego typu w Polsce zajmującą się zarówno badaniami naukowymi jak i pracą edukacyjną w zakresie wychowania seksualnego, zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego oraz zachowań seksualnych. Przy Zakładzie działa Poradnia Młodzieżowa i Rodzinna Towarzystwa Rozwoju Rodziny. Łączenie działalności naukowo-badawczej z praktyką spotyka się z dużym uznaniem w instytucjach międzynarodowych.

Pracownicy na kierunkach studiów: pedagogika pracy socjalnej, opiekuńcza, terapeutyczna, resocjalizacyjna, animacja społeczno-kulturalna, socjologia, filozofia, prowadzą następujące przedmioty: pedagogika seksualna, wychowanie seksualne, społeczne i kulturowe uwarunkowania zachowań seksualnych, edukacja zdrowotna, teoria i praktyka poradnictwa. W Zakładzie organizowane są również szkolenia dla różnych grup zawodowych (pracownicy socjalni, pedagodzy, nauczyciele, policjanci, służba graniczna, pielęgniarki, lekarze) poświęcone zagadnieniom zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego, profilaktyce AIDS, seksualności młodzieży, prostytucji i handlowi kobietami.

Zainteresowania badawcze pracowników Zakładu koncentrują się wokół następujących zagadnień:

- seksualizm dzieci i młodzieży,
- zachowania seksualne Polaków w kontekście HIV/AIDS z uwzględnieniem różnych grup: osoby świadczące usługi seksualne, osoby uzależnione od środków odurzających, mężczyźni homoseksualni
- wiedza i postawy Polaków wobec zagadnień HIV/AIDS,
- przemoc seksualna,
- używanie prezerwatywy,
- stan edukacji seksualnej w Polsce,
- uwarunkowania wychowania seksualnego w rodzinie.

Niektóre badania realizowane są w ramach Międzynarodowego Projektu Badawczego *Evaluation of National Programme of AIDS* opracowanego przez Światową Organizację Zdrowia, którego celem jest ewaluacja narodowych programów zapobiegania epidemii HIV. W Polsce badania te były realizowane przez Zakład we współpracy z ONZ-UNDP i Ministerstwem Zdrowia.

Pracownicy Zakładu współpracują z wie-

loma organizacjami i instytucjami zarówno w kraju jak i za granicą: Towarzystwo Rozwoju Rodziny, Krajowe Centrum ds. AIDS, Krajowe Biuro ds. Zapobiegania Narkomanii, Komenda Główna Policji, Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju Społecznego (UNDP), Fundacja Przeciwdziałania Handlowi Kobietami LA STRADA, Ogólnopolskie Stowarzyszenie na Rzecz Prewencji HIV/AIDS i Innych Chorób, Przenoszonych Drogą Płciową TADA, Urząd Marszałkowski, Urząd Miasta, Międzynarodowe Stowarzyszenie Do Walki z Dziecięcą Pornografią, Prostytucją i Komercją Seksualną ECPAT, Bangkok (Tajlandia) – wizyta studyjna Przedstawiciela Regionalnego Natalii Buratti – 7 kwietnia 2001 r., UNAIDS, Szwajcaria, Open Society Institute, USA, Mobilization Against AIDS International, USA, Deutsche Gesellschaft für Geschlechterziehung, Niemcy, Berliner AIDS Hilfe, Niemcy.

Od 1 czerwca 2001 r. w Zakładzie rozpoczęła działanie komórka zajmująca się analizą i monitoringiem sieci internetowej, przeglądaniem witryn WWW pod kątem pornografii i prostytucji dziecięcej. Wyposażono również salę do terapii z lustrem weneckim z możliwością rejestracji. Zakup sprzętu niezbędnego do ww. działań był możliwy dzięki dotacji 100 tys. zł Prezydenta Miasta Zielonej Góry. Dofinansowanie to zostało przekazane w dwóch równych transzach Wyższej Szkole Pedagogicznej i Zarządowi Oddziału Towarzystwa Rozwoju Rodziny w Zielonej Górze. Podjęta została również inicjatywa utworzenia pierwszej w Polsce agencji stowarzyszenia ECPAT. Celem stowarzyszenia będzie tworzenie grup wsparcia psychospołecznego dla dzieci wykorzystywanych seksualnie, ochrona praw dziecka, współpraca z instytucjami wymiaru sprawiedliwości a także z władzami samorządowymi i organami administracji lokalnej.

Przy Zakładzie działa też od 1988 roku Koło Naukowe Wychowania Seksualnego i Profilaktyki AIDS. Pracują w nim studenci zainteresowani pogłębieniem wiedzy z zakresu seksualności człowieka i prewencji STI, w tym HIV/AIDS. Poza cotygodniowymi spotkaniami edukacyjnymi, studenci uczestniczą w zajęciach warsztatowo-treningowych, organizują imprezy o charakterze prewencyjnym skierowane głównie do młodzieży i środowisk studenckich, prowadzą edukację rówieśniczą, uczestniczą w spotkaniach edu-

kacyjnych w szkołach, wyjeżdżają na międzynarodowe spotkania studenckie poświęcone problematyce HIV/AIDS, współuczestniczą w przygotowywaniu konferencji naukowych organizowanych przez Zakład.

W lipcu tego roku studenci uczestniczyli w obozie edukacyjnym nt. wychowania seksualnego w Łebie organizowanym przez Zarząd Główny Towarzystwa Rozwoju Rodziny. W tym samym miesiącu jeden z członków koła uczestniczył w wizycie studyjnej w Szwecji w RFSU (Szwedzkim Towarzystwie Wychowania Seksualnego).

Pracownicy Zakładu byli organizatorami wielu konferencji naukowych ogólnopolskich i międzynarodowych skierowanych do pedagogów, nauczycieli, psychologów, pracowników socjalnych, pielęgniarek, lekarzy, pracowników naukowych, policjantów, katechetów. Co roku uczestniczą w *Światowym Memoriale Pamięci i Mobilizacji w Walce z AIDS*.

W istniejącej przy Zakładzie Poradni prowadzone jest poradnictwo okołotestowe i badania w kierunku wykrycia zakażenia HIV (Punkt Konsultacyjno-Diagnostyczny finansowany przez Ministerstwo Zdrowia), poradnictwo psychologiczne, terapia indywidualna i grupowa, grupy wsparcia dla studentów, młodzieży oraz dzieci wykorzystywanych seksualnie a także ofiar przemocy seksualnej (np. kobiety po gwałtach). Jesteśmy jedynym ośrodkiem akademickim, poza klinikami akademii medycznych, w którym prowadzone jest poradnictwo okołotestowe HIV. Od połowy lat 80., przy Zakładzie, prowadzone są działania edukacyjne i prewencyjne w środowisku osób świadczących usługi seksualne. W bieżącym roku rozpoczęła się współpraca z Open Society Institute (Fundacja im. G. Sorosa, USA) – program redukcji szkód w środowisku osób świadczących usługi seksualne i uzależnionych od narkotyków. Działania edukacyjne oraz poradnictwo skierowane do różnych grup prowadzone są również z wykorzystaniem mediów (lokalnych rozgłośni radiowych oraz telewizji lokalnych i ogólnopolskich). Dzięki tej współpracy w zielonogórskim oddziale Polskiego Radia powstał cykl 10-minutowych audycji nt. seksualności skierowany do młodzieży a możliwy do wykorzystywania podczas zajęć z wychowania seksualnego.

oprac. Pola Kuleczka